

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

ΣΤΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΥΡΙΑΚΟ ΜΑΤΣΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 22/11/98

Ι.Ν. ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΔΕΞΙΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΑΤΣΗ

Κυρίες και Κύριοι,

Με πολλή συγκίνηση παίρνω τον λόγο σ' αυτό το θρησκευτικό μνημόσυνο για τον αξέχαστο σ' όλους μας Κυριάκο Μάτση με την αποφράδα εκείνη μερτά της 19 Νοεμβρίου 1958 όπου στους πρόποδες του σκλαβωμένου και πάλι σήμερα Πενταδάκτυλου, στο χωριό Δίκωμο, έπεφτε ηρωικά μαχόμενος ο Κυριάκος, γράφοντας με τον θάνατο του νέες σελίδες δόξας και αυτοθυσίας στην μακραίωνη ιστορία μας, ένας θάνατος που συνετάραξε τότε κάθε ελληνική ψυχή στα πέρατα της Οικουμένης.

Η σεμνή αυτή εκδήλωση ξαναζωντανεύει στη μνήμη όλων των Θεσσαλονικέων, των παλαιότερων, αλλά και των νεωτέρων, τους αγώνες για την λευτεριά της Κύπρου, αγώνες που πρωτοστατούσαν τα φοιτητικά νιάτα, αγώνες που δυνάμωσαν ακόμη περισσότερο στις 22 του Οκτωβρίου του 1946, όταν ένας μικρόσωμος στο δέμας, αλλά μεγάλος στην ψυχή και γεμάτος με τα ιδανικά της φυλής μας, φοιτητής από την σκλαβωμένη μεγαλόνησο, φθάνει στην πόλη του Μέγα Αλέξανδρου.

Ήταν εκείνα τα πρώτα δύσκολα χρόνια, που η Κύπρος αγωνιζόταν να τινάξει από πάνω της την Αγγλική κατοχή, πιστεύοντας στην φιλία και την ιστορική δικαίωση.

Εκείνη την εποχή που πριν περίπου 50 χρόνια, στο αμφιθέατρο του Πανεπιστημίου και στις πλατείες της Θεσσαλονίκης ο νεαρός Κύπριος, με ύφος μαχητικό και θριαμβευτικό, με δυνατή φωνή, με χειρονομίες και με την ιδιόμορφη Κυπριακή προφορά του, προκαλούσε ρίγη στο ακροατήριο, όταν μιλούσε για το Εθνικό θέμα της Κύπρου.

Ο Μάτσης εξάαιρετος φοιτητής, αγνός, αυθόρμητος, τίμιος στις συναναστροφές του, πιστός φίλος και ιδεολόγος, υπήρξε κατά το σύντομο πέραςμα από την ζωή, πομπός πατριωτισμού και ελευθερίας. Ο λόγος του πέρα από την ζέση και την πατριωτική φλόγα είχε μια ξεχωριστή διαπεραστικότητα. Δεν είναι κολακεία και ανταποκρίνεται απόλυτα στην πραγματικότητα ο χαρακτηρισμός που του έδωσαν εδώ στην Θεσσαλονίκη, όταν τον αποκαλούσαν "Αηδόνι της Κύπρου".

Ποτέ του δεν ξεχώρισε τους ανθρώπους επειδή πίστευαν σε διαφορετική ιδεολογία. Αντίθετα τους εκτιμούσε κι' αυτή την εκτίμηση την έκανε πράξη όπως με τον ηρωικό του θάνατο έκανε πράξη τα ΠΙΣΤΕΥΩ του.

Γράφει στο ημερολόγιο του στις 24 Ιουνίου του 1948 μετά την επίσκεψη του στον αριστερό συμπατριώτη του Γιάννη Δρουσιώτη στις φυλακές του Επταπυργίου:

" Έμαθα πάντα στην ζωή να αγαπάω και να εκτιμάω τους ιδεολόγους αγωνιστές, που ξέρουν ν'αγωνιστούν για ένα ιδανικό-αδιάφορο ποιό είναι αυτό - αρκεί να το πιστεύουν ".

Πάρα πολλοί φίλοι του Κυριάκου, συμφοιτητές του, καθηγητές του, θυμούνται την εδώ δράση του και υποκλίνονται στον αγνό πατριώτη και αγωνιστή.

Λίγες μόνο μέρες μετά την άφιξη του στην πόλη μας, ενεργοποιείται και ακολουθεί τον δρόμο που του χάραξε η μοίρα. Στις 6 Δεκεμβρίου 1946 η φωνή του για πρώτη φορά αντιλαλεί στο αμφιθέατρο του Πανεπιστημίου και η ομιλία του τελειώνει μέσα σε θύελλα χειροκροτημάτων και ρυθμικών κραυγών για την Ένωση της Κύπρου.

Θυμάται ασφαλώς πολύ καλά ο ομότιμος καθηγητής και τότε πρόεδρος των φοιτητών του Α.Π.Θ. κ. Κων/νος Βαβούσκος, την μέρα εκείνη που τον πρωτογνώρισε και την συμμετοχή του Κυριάκου στην επιτροπή που συνέταξε το ψήφισμα για την κατάπτωση απόφαση των τεσσάρων Υπουργών Εξωτερικών των μεγάλων Δυνάμεων, οι οποίες παραγνώριζαν τις Εθνικές Διεκδικήσεις του Ελληνισμού.

Τα έξι χρόνια που έζησε στην Θεσ/νίκη ήταν χρόνια δράσης και αγώνων. Ήταν χρόνια προετοιμασίας για την μεγάλη αποστολή που του είχε τάξει η πατρίδα. Η Θεσσαλονίκη τον γαλούγησε και τον προετοίμασε. Αγάπησε ο Κυριάκος την Θεσ/νίκη γι' αυτό και όταν στις 21 Ιουνίου του 1952 ορκίσθηκε Γεωπόνος και έφυγε για την Κύπρο γράφει στο ημερολόγιο του:

" Εγκαταλείπομεν την γλυκειά μας Θεσσαλονίκη. Πόσα όνειρα, πόσους καημούς, πόσες ελπίδες δεν δοκιμάσαμε σ' αυτή την γωνιά της γης και πόση αγάπη δεν κλείσαμε στην ψυχή μας γι' αυτή ".

Αγάπησε την Θεσσαλονίκη, αλλά και οι Θεσσαλονικείς τον αγάπησαν και τον λάτρεψαν. Εμείς οι Θεσσαλονικείς έχουμε το προνόμιο να εκτιμούμε ιδιαίτερα αυτούς που αγωνίζονται για τα υψηλά ιδανικά της ελευθερίας και της δημοκρατίας.

Μπορεί ο Κυριάκος να αναπαύεται μαζί με τους άλλους ηρωικούς συναγωνιστές του, στα ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΑ ΜΝΗΜΑΤΑ στην Κύπρο, η Θεσσαλονίκη όμως έχει κι αυτή κοντά της το αικίνητο, φλογερό, μελαγχροινό παλικάρι αφού στο χώρο που έδρασε ως

φοιτητής υπάρχει η προτομή του και στις ανηφόρες των 40 Εκκλησιών που κατοικούσε, υπάρχει ο δρόμος με το όνομα του.

Ο ομφάλιος λώρος που τον συνέδεε με την πόλη μας, μετουσιώνεται σε πλήθος επιστολών που στην ανάπαυλα της μάχης που δίνει για την λευτεριά της Κύπρου, γράφει στους Θεσσαλονικιούς φίλους του.

Μέσα απ' αυτές τις επιστολές βλέπουμε τα όνειρα και τις ελπίδες του για την γρήγορη ξαστεριά στην Κύπρο, μια ξαστεριά όμως που του την στέρησε να την δει η προδοσία, εκείνο το μαύρο πρωινό της 19 Νοεμβρίου 1958.

Μπορεί να χάθηκε ο Κυριάκος, μπορεί να του έκοψαν το νήμα της ζωής οι στρατιώτες του Χάρτινγκ, δεν χάθηκαν όμως ποτέ για μας, τα ιδανικά που πίστευε, δεν έσβησε ποτέ η φλόγα της αυτοθυσίας του, δεν ξεχάστηκαν ποτέ τα λόγια του όταν πετούσε στο πρόσωπο του δυνάστη τα 30 αργύρια λέγοντας του:

" Εξοχότατε! Ου περί χρημάτων των αγώνα ποιούμεθα αλλά περί αρετής".

Κυρίες και Κύριοι,

Είναι ανάγκη να τιμούμε τους ήρωές μας, να αποδίδουμε σ' αυτούς την ξεχωριστή θέση στο Πάνθεο των ηρώων, γιατί θυσιάστηκαν για την λευτεριά και οι μεταγενέστεροι να παραδειγματιζόμαστε από την θυσία τους. Αυτοί πρέπει να είναι τα πρότυπα για τα παιδιά μας.

Είναι ανάγκη και πάλι σήμερα να συνειδητοποιήσουμε ότι τίποτε δεν προσφέρεται μόνο του. Το έθνος μας απέκτησε την Ελευθερία του μόνο με θυσίες, με αγώνες και με χιλιάδες νεκρούς που πότισαν το χώμα που πατούμε.

Είναι ανάγκη να συνειδητοποιήσουμε ότι και τώρα χρειάζονται αγώνες για να ολοκληρωθεί το όραμα του Κυριάκου Μάτση για ελεύθερη Κύπρο, τώρα που ένα μεγάλο μέρος της Κύπρου μας βρίσκεται υπό Τουρκική κατοχή, με την ένοχη ανοχή και σιωπή της παγκόσμιας Κοινότητας. Είμαι βέβαιος ότι όλοι μας καταλαβαίνουμε την κρισιμότητα των περιστάσεων και θα πράξουμε στο ακέραιο το καθήκον μας. Ένα καθήκον που περνά μέσα από τον μονόδρομο της ενότητας των Ελλήνων. Ενότητα που σφυρηλατείται σήμερα στο αμόνι της Τουρκικής απειλής και πυρακτούται από την πίστη των Ελλήνων για το μέγιστο ιδανικό της φυλής: την ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

Με τις σκέψεις αυτές χαιρετίζω αυτήν την εκδήλωση για τον άξιο αγωνιστή και ήρωα Κυριάκο Μάτση με την πίστη ότι αυτή η εκδήλωση δεν έχει μόνο χαρακτήρα τιμής, αλλά και αποφάσεως για συνέχιση του αγώνα, όπως έπραξε ο τιμώμενος ήρωας Κυριάκος Μάτσης, μέχρι πλήρους δικαίωσης του Κυπριακού Ελληνισμού.

Κλείνοντας ως Δήμαρχος Θεσσαλονίκης, θέλω να θυμίσω ένα στίχο του Χρ. Κρυστάλλη, από το ποίημα του που δημοσιεύθηκε το Σάββατο 29 Νοεμβρίου 1958 στην εφημερίδα Ελληνικός Βορράς.

"Η πόλις μας που πριν από χρόνια εσπούδασες
αθάνατη δόξα τιμή σου προσφέρει
στις Σχολές, στις Εκκλησιές, στους δρόμους που πάτησες
η μορφή σου αιώνια χαραγμένη θα μένει"

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ - ΑΡΧΙΒΕΙΟ